

НАРЕДБА № 26 ОТ 28 ФЕВРУАРИ 2006 Г. ЗА УСЛОВИЯТА ЗА ЗАЩИТА И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ТРАНСПОРТИРАНЕТО ИМ

Обн. ДВ. бр.23 от 17 Март 2006г.

Глава първа. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията за защита и хуманно отношение към животните по време на транспорт.

(2) Наредбата се прилага при транспортиране на:

1. селскостопански животни - говеда, овце, кози, свине и еднокопитни;
2. кокошки, други селскостопански птици и зайци;
3. котки и кучета;
4. други бозайници и птици;
5. други гръбначни и студенокръвни животни.

Чл. 2. Изискванията по наредбата не се прилагат при транспорт:

1. който няма търговски характер;
2. на отделни животни, придружавани от физически лица, отговорни за тях по време на транспорта;
3. на домашни любимци, придружавани от собственика им при частно пътуване;
4. на разстояние до 65 km, считано от началната точка до местоназначението;
5. на животни, извършвано от собствениците им, които използват селскостопански коли или собствени транспортни средства, в случаите, когато географските обстоятелства изискват транспортиране с оглед на сезонното изкарване на паша на някои видове животни.

Глава втора. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ТРАНСПОРТ НА ЖИВОТНИ

Чл. 3. Транспортирането на животни в страната, от и за чужбина се извършва при спазване на показателите за плътност на натоварването съгласно приложение № 1 и изискванията за времетраене на пътуването и почивките, поенето и храненето на някои видове животни съгласно раздел I на глава пета.

Чл. 4. (1) Транспортират се животни, които са клинично здрави, подготвени за пътуване, като са осигурени условията за полагане на нормативно определените грижи за тях по време на пътуването и при пристигането им по местоназначение.

(2) Не се транспортират болните и ранените животни, освен когато:

1. са леко ранени или болни от незаразна болест и транспортирането няма да

им причини излишно страдание;

2. се транспортират за целите на научни изследвания с разрешение на Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС);

3. се транспортират за лечение във ветеринарна лечебница.

(3) Животните, които се разболеят или наранят по време на транспорта, получават възможно най-бързо първа помощ и подходящо ветеринарно лечение или се колят по начин, който не им причинява излишни страдания.

(4) Националната ветеринарномедицинска служба разрешава транспортирането на животни за спешно ветеринарно лечение или клане, без да се спазват изискванията по ал. 1 - 3, ако с това не им се причинява излишно страдание.

Чл. 5. (1) Не се допуска забавяне на транспортни средства, превозващи животни, освен ако това е необходимо за доброто състояние на животните.

(2) Когато поради непредвидени обстоятелства разпоредбите на глави трета и четвърта е невъзможно да бъдат приложени, транспортът на животните се извършва без забавяне и без страдания за тях.

(3) Органите на НВМС, митническите органи, граничната полиция и органите на Министерството на вътрешните работи и персоналетът на пристанищата, аерогарите, жп гарите, гарите за маневриране и на граничните инспекционни пунктове взимат всички необходими мерки да се сведе до минимум всяко забавяне по време на транспорт или всяко страдание на животните, в случай че стачка или друго обстоятелство възпрепятства и спира транспортирането на животните.

(4) Ако партидата животни по време на транспортиране бъде задържана за повече от два часа, органите по ал. 2 вземат мерки и оказват необходимото съдействие за предпазването на животните, а при необходимост - и за тяхното разтоварване и настаняване.

Чл. 6. Транспортират се само идентифицирани и регистрирани животни. Документацията, която придружава животните, съдържа данни за:

1. произхода и собствеността на животните;
2. мястото на експедиция и местоназначението им;
3. датата и часа на експедиция и времетраенето на транспорта;
4. целта на транспорта (за клане, за отглеждане, за продажба и др.).

Чл. 7. (1) Всеки превозвач на животни е длъжен:

1. да притежава:

а) лиценз за превоз, за кратко или продължително транспортиране съгласно приложение № 2, издаден от НВМС съгласно чл. 165 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) или от компетентните власти на държава членка;

б) сертификата за одобрение за превозните средства, използвани за продължително транспортиране съгласно чл. 162, ал. 1 ЗВД (приложение № 3);

2. да повери транспорта на животните на водачи на транспортни средства и придружители на животни с необходимите способности, професионална квалификация и знания, които притежават удостоверение за правоспособност съгласно чл. 164 ЗВД по

образеца, посочен в приложение № 4;

3. да състави маршрутен план за целия период на пътуване по образеца в приложение № 5;

4. да не транспортира и да не възлага транспортирането на животни по начин, при който има вероятност да се причинят неоправдани страдания на животните;

5. да използва превозни средства, които гарантират спазването на изискванията за хуманно отношение към животните по време на транспортиране.

(2) При получаването на документа по ал. 1, т. 1, буква "а" превозвачът подписва заверена от НВМС декларация, с която се задължава:

1. да вземе всички необходими мерки, осигуряващи спазването на изискванията на наредбата до местоназначението на животните, включително ако то е в трети страни;

2. персоналът (водачът на превозно средство и придружителят на животни) да е преминал специално обучение, проведено или в предприятието, или от организация за обучение, или притежава еквивалентен практически опит, който му дава право да манипулира и транспортира гръбначни животни и при необходимост да оказва подходящи грижи за транспортираните животни.

(3) Маршрутният план по ал. 1, т. 3 се съставя при транспорт на животни по чл. 1, ал. 2, т. 1 в страната, за държава членка или експорт за трети страни, когато времето за пътуване е повече от 8 h. В маршрутният план се посочват всички пунктове на спиране и прехвърляне.

(4) Превозвачът представя маршрутният план на НВМС за изготвяне на здравни сертификати. Броят и номерата на сертификатите се отбелязват върху маршрутният план и се подпечатва от официалния ветеринарен лекар на мястото на експедицията, след което се въвежда в системата за обмен на информация. Маршрутният план се прилага към здравния сертификат по време на пътуването.

(5) Превозвачът предава на водача на превозното средство или придружителя на животни оригиналния екземпляр на маршрутният план и здравните сертификати, които придружават пратката през цялото пътуване.

Чл. 8. (1) Превозвачът на животни е длъжен да осигури:

1. водачът на превозното средство или придружителят на животни:

а) да попълва в маршрутният план времето и местата за хранене и поене на животните по време на пътуването и да го представя за заверяване от органите на НВМС на пунктовете за спиране и граничните пунктове;

б) когато животните се изнасят в трети страни, а времето за път през българската територия е повече от 8 h, да завери маршрутният план (подпис и печат от официалния ветеринарен лекар) на съответния пункт за спиране или граничен пункт след проверка от органите на НВМС и установяване, че животните са в състояние да продължат пътуването; разходите по проверката са за сметка на физическото или юридическото лице, което изнася животните;

в) когато животните се изнасят за трети страни по вода и времето на пътуване надхвърля 8 h, да прилага изискванията по букви "а" и "б";

г) след завършване на транспорта да представи маршрутният план на компетентните ветеринарни органи по мястото на произход на животните;

2. да съхранява копие от маршрутният план по чл. 7, ал. 1, т. 3 за период 3 години след приключване на пътуването и да го представя на НВМС при поискване;

3. да взема в съответствие с вида на транспортираните животни всички мерки за осигуряване на потребностите им от храна и вода, дори когато маршрутният план е променен или пътуването е било прекъснато по независещи от него причини;

4. да транспортира животните без забавяне до местоназначението им;

5. да осигурява през подходящи периоди от време хранене, поене и почивка на животните според вида им.

(2) Органите на НВМС проверяват на предварително определените от превозвача пунктове на спиране годността на животните да продължат пътуването.

(3) Разходите за хранене, поене и почивка на животните са за сметка на физическото или юридическото лице, което изнася животните.

Чл. 9. Националната ветеринарномедицинска служба чрез информационна система осигурява обмена на информация за транспорта на животни в страната, както и от и за чужбина.

Глава трета. СПЕЦИАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ТРАНСПОРТ СПОРЕД ВИДА НА ЖИВОТНИТЕ

Раздел I. Транспорт на селскостопански еднокопитни и селскостопански животни от видовете говеда, овце, кози и свине

Чл. 10. Забранено е транспортирането на бременни животни с вероятност да родят по време на пътуването и животни, родили през последните 48 h, както и новородените животни, чийто пъп не е напълно зараснал.

Чл. 11. (1) По време на транспортиране на животните се осигурява достатъчно място те да стоят изправени в естествено положение, като при нужда се поставят предпазни прегради за защита, без да се затрудняват естествените им движения, както и място, за да могат да лягат, освен ако това не се изисква от специалните условия за тяхната защита.

(2) По време на транспортиране на животните се осигурява прясна вода и подходяща храна на интервали, посочени в чл. 43.

Чл. 12. (1) За превоза на животни се използват специализирани транспортни средства и контейнери, предпазващи животните при лошо време и остри климатични промени, в които вентилацията и количеството свободен въздух са пригодени към условията на транспорт и подходящи за превозвания вид животни.

(2) В определеното за животните превозно средство и на всяко от нивата му се осигурява достатъчно пространство, така че да се гарантира подходяща вентилация над животните, когато те се намират в естествено изправено положение, без по никакъв начин да се затруднява тяхното естествено движение.

(3) Използват се транспортни средства и контейнери, пригодени за измиване и почистване и обезопасени за животните. Те се конструират и използват така, че да не се

допусне нараняване и излишно страдание на животните, както и да се предотврати излизането на животните извън тях.

(4) Подът на транспортното средство или контейнера се конструира и изгражда така, че да издържа тежестта на транспортираните животни, да не е хлъзгав, непозволяващ нараняване на животните, като ръбовете на всички решетки или перфорации са загладени. Подът се покрива със слама, за да се поемат отпадъците, освен когато този проблем е решен по друг начин. Отпадъците редовно се отстраняват.

(5) Контейнерите, в които се превозват животни:

1. се маркират със знак, указващ присъствието на живи животни в тях, както и със знак, който отбелязва тяхното изправено положение;

2. по време на транспорта се поддържат изправени и не се подлагат на силни тласъци или разклащане;

3. се конструират по начин, който позволява проверка и полагане на необходимите грижи за животните;

4. се товарят на превозното средство по начин, който не пречи на правилната вентилация в тях.

Чл. 13. (1) Когато животните се транспортират завързани, се използват въжета и други средства, достатъчно здрави, за да не се късат при нормални условия на превозване, с дължина, позволяваща на животните да извършват естествените си движения, да лягат, да се хранят, да пият.

(2) Въжетата и средствата за връзване трябва да изключват всякаква опасност от задушаване и нараняване на животните.

(3) Забранено е завързване на животните за рогата или чрез пръстени, прекарани през носа.

(4) Еднокопитните животни се транспортират с юлар. Това изискване не се отнася за млади необучени жребчета и за животни, транспортирани в индивидуални боксове.

Чл. 14. (1) Еднокопитните животни се транспортират в отделни боксове, които ги предпазват при разклащане на превозното средство.

(2) Еднокопитните животни могат да бъдат транспортирани и на групи. Животните, които проявяват враждебност едни към други, не се транспортират заедно, а ако това се налага, им се отстраняват подковите от задните крака.

(3) Забранено е транспортирането на еднокопитни животни в превозни средства с повече от една платформа.

Чл. 15. (1) При транспортиране с едно превозно средство животните от различни видове се транспортират отделени с преграда, с изключение на животни, които са отгледани заедно и разделянето им може да предизвика безпокойство и страдание.

(2) Превозвачът взема специални мерки, за да избегне реакция на неприязън при транспорт в една и съща пратка на животни, между които съществува естествена непоносимост.

(3) По време на транспортиране на животни на различна възраст в едно и също

превозно средство възрастните и малките се държат поотделно. Такова разделяне не се прилага за женски животни, които пътуват с бозаещите си малки.

(4) Некастрираните мъжки животни се транспортират отделно от женските. Възрастните нерези или жребци се транспортират отделно един от друг.

(5) Изискванията по предходните алинеи не се прилагат за животни, които са отгледани заедно и са свикнали едно с друго.

Чл. 16. Забранено е транспортирането на стоки в превозните средства, в които се транспортират животни, когато пречат на тяхното удобство.

Чл. 17. (1) За товарене и разтоварване на животни се използват подходящи съоръжения, като мостове, рампи и проходи. Подът на тези съоръжения не трябва да бъде хлъзгав и ако е необходимо, се монтират предпазни парапети.

(2) Забранено е преместването на животните с механични устройства, както и повдигането или влаченето за главата, рогата, краката, опашката или космената покривка. Използването на електрически остен се избягва.

(3) Животните се товарят само на транспортни средства, основно механично почистени и дезинфектирани. Мъртвите животни, сламата и отпадъците се отстраняват по възможно най-бърз начин.

Чл. 18. (1) За осигуряване на необходимите грижи по време на транспортирането на животните се осигурява придружител, освен когато:

1. животните се транспортират в контейнери с добра вентилация и снабдени с достатъчно вода в съдове, които не се преобръщат и са заредени за двойно по-голям период от време от предвидения за пътуването;

2. водачът на превозното средство е поел и функциите на придружител;

3. превозвачът или лицето, за чиято сметка се превозват животните, е назначил свой представител да се грижи за животните в определените пунктове за спиране.

(2) Придружителят или лицата по ал. 1, т. 3 се грижат за животните, като ги хранят, поят, а при необходимост и доят. Млечните крави се доят на интервали от около 12 h, но не по-голям от 15 h.

(3) Придружителят или лицата по ал. 1, т. 3 се осигуряват с подходящо средство за осветление.

Раздел II. Транспорт на селскостопански животни - птици и зайци

Чл. 19. При транспортиране на птици и зайци се прилагат разпоредбите на чл. 11, ал. 1, чл. 12, 15, 16, чл. 17, ал. 3, чл. 18, ал. 1, чл. 29, чл. 30, ал. 4, чл. 33, чл. 34, ал. 1, чл. 35, 38 и 39.

Чл. 20. На птиците и зайците по време на транспорт се осигурява подходяща храна и вода в необходимите количества, освен когато:

1. пътуването е с продължителност не повече от 12 h, без да се взема предвид времето за товарене и разтоварване;

2. пътуването е с продължителност не повече от 24 h за пилета от всички видове, ако завършва в рамките на 72 h след излюпването им.

Раздел III. Транспорт на кучета и котки

Чл. 21. При транспорт на кучета и котки се прилагат разпоредбите на чл. 10, чл. 11, ал. 1, чл. 12, 15, чл. 17, ал. 3, чл. 18, 29, чл. 30, ал. 3 и 4, чл. 31, ал. 2, чл. 33 - 39.

Чл. 22. (1) Транспортираните кучета и котки се хранят на интервали не по-големи от 24 h и се поят на интервали не повече от 12 h. Превозвачът осигурява в превозното средство писмени инструкции за храненето и поенето на животните.

(2) Разгонените женски животни се транспортират отделени от мъжките.

Раздел IV. Транспорт на други бозайници и птици

Чл. 23. (1) Разпоредбите по този раздел се прилагат при превозване на бозайници и птици, които не са предмет на предходните раздели.

(2) При транспортиране на видовете - предмет на този раздел, се прилагат разпоредбите на чл. 10, чл. 11, ал. 1, чл. 12, чл. 16 - 18, чл. 29, чл. 30, ал. 4, чл. 31 - 39.

Чл. 24. (1) Забранено е транспортирането на животни в напреднал стадий на бременност, наскоро родили животни и малки животни, неспособни да се хранят сами, които не се придружават от майката. Такива животни могат да се транспортират само ако това се налага, за да им се осигури необходимото лечение.

(2) Не се транспортират животни от семейство Цервиде, когато са в период на смяна на рогата и основата на рогата им е покрита с мъх.

(3) Забранено е даването на успокоителни средства на животните освен в изключителни случаи и под пряк контрол на ветеринарен лекар. Подробна информация за успокоителните средства придружава животните до местоназначението им.

Чл. 25. (1) Животните се транспортират само със специално конструирани за тази цел превозни средства с указване дали транспортираните животни са диви, плахи или опасни. В превозните средства превозвачът поставя писмени инструкции за храненето и поенето на животните и за други необходими специални грижи.

(2) За транспортираните животни се полагат грижи в съответствие с инструкциите и указанията.

(3) При транспортиране със самолет се спазват правилата на ИАТА относно транспорта на живи животни. Животните се транспортират до местоназначението си, колкото е възможно по-бързо.

(4) При транспорт на животни, които са включени в приложенията на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (ДВ, бр. 103 от 1990 г., в сила за Република България от 16.04.1991 г., ДВ, бр. 6 от 1992 г.) се прилагат изискванията на конвенцията и препоръките към нея.

Чл. 26. (1) Животните се транспортират в различни контейнери, освен когато са от един и същ вид и между тях съществува поносимост.

(2) Преди товаренето животните се задържат и настаняват за определен период, необходим за адаптиране, и след успокояването им се товарят в контейнерите без създаване на паника, постепенно и когато е необходимо, поединично.

(3) Птиците се транспортират в полутъмни помещения.

(4) При превозването на морски бозайници се полагат постоянни грижи от квалифициран придружител. Забранено е поставянето на контейнерите с морски бозайници един над друг.

Чл. 27. (1) За осигуряване на достатъчен приток на въздух по всяко време по всички стени на контейнерите се изграждат отвори с размери, които не позволяват на животното да влиза в досег с лицата, пренасящи контейнера, и предотвратяват нараняването му.

(2) Към всички стени, покриви и основи на контейнерите се прикрепят разделителни пръти, които осигуряват свободния приток на въздух към животните, в случай че контейнерите се подреждат един над друг или се товарят в затворено помещение.

(3) Забранено е поставянето на животните в близост до храни, както и достъпът до животните на лица без разрешение.

Раздел V. Транспорт на други гръбначни и студенокръвни животни

Чл. 28. (1) Гръбначните и студенокръвните животни се транспортират в контейнери при специални условия по отношение на пространството, температурата, сигурността, подаването на вода и кислород според вида на транспортираните животни. Те се транспортират до местоназначението по най-бързия възможен начин.

(2) При транспорт със самолет се спазват правилата на ИАТА относно транспортирането на живи животни. Животните се транспортират до местоназначението си, колкото е възможно по-бързо.

(3) При транспорт на животни, които са включени в приложенията на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (ДВ, бр. 103 от 1990 г., в сила за Република България от 16.04.1991 г., ДВ, бр. 6 от 1992 г.) се прилагат изискванията на конвенцията и препоръките към нея.

Глава четвърта. СПЕЦИАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ СПОРЕД ВИДА НА ТРАНСПОРТА

Раздел I. Специални изисквания при превоз с железопътен транспорт

Чл. 29. (1) Железопътните вагони за транспорт на животни се обозначават със символ, указващ присъствието на живи животни, освен когато се транспортират в контейнери.

(2) Животни се транспортират в специално пригодени за това железопътни вагони. При липса на такива вагони животните се транспортират в покрити вагони, които са в състояние да се движат с висока скорост и са снабдени с достатъчно големи вентилационни отвори или вентилационна система, ефективно функционираща и при ниски скорости.

(3) Вътрешните стени на вагоните са дървени или от друг подходящ материал, съвсем гладки и снабдени с халки или перила за връзване, разположени на подходяща височина, за завързване на животните.

Чл. 30. (1) В случай че не се транспортират в отделни боксове, еднокопитните животни се завързват по начин, позволяващ им да гледат към една и съща страна на превозното средство, или се завързват едни срещу други. Жребчетата и необучените малки животни не се връзват.

(2) Едрите животни се товарят по начин, позволяващ на придружителя да се движи между тях.

(3) Когато се налага разделяне на животните, те се завързват в различни части на вагона, ако мястото позволява това, или между тях се поставят подходящи прегради.

(4) Превозвачът взема предпазни мерки, за да се избегне блъскане на вагоните, натоварени с животни, при композирането на влаковете и при извършването на маневри.

Раздел II. Специални изисквания при транспорт с автомобили

Чл. 31. (1) Автомобилите за транспорт на животни се изграждат с конструкция, която не позволява те да избягат и осигурява безопасността им. Автомобилите имат покрив, осигуряващ защита на животните срещу лоши атмосферни условия.

(2) Автомобилите за транспорт на животни се осигуряват със съоръженията по чл. 17, ал. 1 и с въжета и средства за връзване, когато превозват едри животни.

(3) Когато това се налага, пространството в превозното средство се разделя на няколко части посредством солидни прегради от твърд материал.

Раздел III. Специални изисквания при превоз с воден транспорт

Чл. 32. Животни се транспортират в кораби с фиксиращи съоръжения, които ги предпазват от наранявания и причиняване на излишни страдания.

Чл. 33. (1) Не се транспортират животни върху открити палуби, освен когато се намират в добре закрепени контейнери или конструкции, които ги защитават от морската вода и лоши атмосферни условия.

(2) Помещенията на кораба, в които са настанени животни, се поддържат чисти и имат система за оттичане.

(3) По време на транспорта животните се завързват или се разполагат подходящо в боксове или контейнери.

(4) Към всички боксове, контейнери или превозни средства се осигуряват проходи, осигуряващи достъп до животните, и се осигурява подходящо осветление.

Чл. 34. (1) Според броя на транспортираните животни и времетраенето на пътуването се осигуряват достатъчен брой придружители.

(2) Корабите, използвани за превозване на животни, преди отплуването се зареждат с питейна вода, когато нямат система за нейното производство, както и с подходяща храна в зависимост от вида и броя на транспортираните животни и времетраенето на пътуването.

Чл. 35. (1) На кораба се осигуряват условия за изолиране на болни и наранени животни по време на пътуването и условия за оказване първа помощ при необходимост.

(2) На кораба се осигурява устройство, одобрено от НВМС, за безболезнено умъртвяване на животни, без да им се причиняват излишни страдания. Устройството се използва при нужда.

Чл. 36. (1) При транспортиране на животни с железопътни вагони на борда на кораби превозвачът взема мерки за осигуряване на добра вентилация по време на пътуването.

(2) При транспортиране на животни, натоварени в железопътни вагони или автомобили, на борда на фериботи или подобни съдове не се прилага чл. 33.

Чл. 37. При транспортиране на животни в моторни превозни средства, транспортирани чрез кораби, се спазват следните правила:

1. боксовете на превозното средство, в които са настанени животните, се фиксират добре към него; превозните средства се оборудват с подходящи скоби за връзване, които позволяват здравето им прикрепване към кораба;

2. в покритите палуби на кораби Ро-Ро се поддържа вентилация според броя на транспортираните моторни превозни средства, като животните се разполагат до източник на свеж въздух;

3. боксовете на превозните средства, в които са настанени животните, имат отвори или други начини за вентилация, осигуряваща свеж въздух до всяко ниво на бокса, като се има предвид, че въздушният поток се ограничава в затвореното пространство на корабните трюмове;

4. в боксовете се осигурява достатъчно пространство и на всяко ниво с оглед осигуряване достатъчна вентилация над животните, когато те са в естественото си изправено положение;

5. осигурява се достъп до всяка част от бокса, в който се превозват животните, за да се полагат грижи за тях, да се поят и хранят по време на пътуването.

Раздел IV. Специални изисквания при превоз с въздушен транспорт

Чл. 38. Животните се транспортират със самолети в контейнери, боксове или специални за съответния вид животно клетки, съобразени с правилата на ИАТА за

транспорт на живи животни.

Чл. 39. (1) Превозвачът взема мерки за избягване на крайно високи и ниски температури на борда на самолета, както и на големи колебания на въздушното налягане, според вида на транспортираните животни.

(2) В товарните самолети се осигуряват одобрени от НВМС устройства за безболезнено умъртвяване на животни при необходимост.

Глава пета. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ПЪТУВАНЕТО И ПОЧИВКИТЕ, ИНТЕРВАЛИТЕ НА ХРАНЕНЕ И ПОЕНЕ И КЪМ ПУНКТОВЕТЕ ЗА СПИРАНЕ

Раздел I. Изисквания за времетраене на пътуването и почивките, поене и хранене на животните

Чл. 40. Изискванията по тази глава се отнасят до селскостопански животни - говеда, овце, кози, свине и еднокопитни, и до всички видове транспорт, с изключение на въздушния.

Чл. 41. (1) Времето за пътуване на животните по чл. 40 не може да превишава 8 h.

(2) Максималното време за път по ал. 1 може да бъде увеличено, когато превозното средство отговаря на следните изисквания:

1. има достатъчно постеля на пода му, която:

- а) гарантира удобството на животните;
- б) е в количеството, съобразено с видовете и броя на животните, които се транспортират, времето за пътуване и климатичните условия;
- в) осигурява подходящо попиване и разпръскване на урината и изпражненията на животните;

2. има достатъчно и подходяща храна за транспортирания вид животни за времето на пътуване при спазване на следните условия:

а) по време на пътуването фуражите са защитени от времето и замърсители като: прах, гориво, изгорели газове или урина и изпражнения от животните;

б) когато специфичното оборудване (корито, съдове или други подходящи средства за разпределение на фуражите) се използва за храненето на животните, то се транспортира в превозното средство и се дезинфекцира след всяко пътуване; проектирано е по такъв начин, че да не наранява животните и да може да бъде прикрепено към специална част от превозното средство, за да се предотврати преобръщането му; когато превозното средство се движи и оборудването не се ползва, то се съхранява в превозното средство отделно от животните;

3. позволява пряк достъп до всички животни за осъществяване на проверки и полагане на грижи, хранене и поене;

4. има вентилационна система за постоянно осигуряване на благополучието на

животните, които се транспортират, като се имат предвид следните критерии:

- а) планиране на пътуването и неговото времетраене;
- б) дизайна на превозното средство, което се използва (отворено или затворено);
- в) вътрешната и външната температура в резултат на климатичните условия по време на пътуването;
- г) специфичните физиологични нужди на различните видове животни, които се транспортират;
- д) гъстотата на натоварване съгласно приложение № 1 и свободното пространство над животните;

5. за създаване на отделения има подвижни панели, които са конструирани по такъв начин, че при поставянето им в различни положения размерът на отделенията да бъде адаптиран към специфични изисквания и към вида, размера и броя на животните;

6. снабдено е с достатъчно количество питейна вода за времето на пътуването или е оборудвано със съоръжения за черпене на вода от водоизточник по време на спиране;

7. оборудвано е с фиксирани или подвижни устройства, подходящи за различните видове животни, например: корита, купи или нипелни поилки, за да се поят животните, докато се намират в превозното средство; устройствата са конструирани по начин, който не позволява животните да се наранят;

8. за превоз на свине е оборудвано:

а) в зависимост от капацитета си, броя на транспортираните животни и планираните спирания по време на пътуването с контейнери за вода с достатъчна вместимост, да осигурят поенето на животните на воля през целия път;

б) система за пръскане и охлаждане на свинете.

(3) Вентилационната система по ал. 2, т. 4:

1. се проектира по такъв начин, че да функционира непрекъснато, когато животните са в превозното средство независимо дали е спряло или се движи,

2. осигурява циркулация на незамърсен въздух;

3. поддържа температура в превозното средство от 5 до 30°C, като се допуска толеранс +5°C в зависимост от външната температура;

4. се оборудва с подходящо устройство за наблюдение;

5. може да се регулира в зависимост от температурите (вътре и вън от превозното средство).

(4) Контейнерите за вода по ал. 2, т. 8 се конструират по начин, който позволява да бъдат източвани и почиствани след всяко пътуване и се оборудват със система, която позволява нивото на водата в тях да бъде проверявано така, че да бъдат допълвани във всеки подходящ момент по време на пътуването. Контейнерите се свързват към устройствата за пиене вътре в отделенията, поддържани в добър работен ред така, че свинете да имат достъп до вода по всяко време.

Чл. 42. (1) Когато се използват превозни средства, които отговарят на изискванията по чл. 41, ал. 2, се спазват следните интервали за хранене и поене, време за пътуване и периоди за почивка:

1. за неотбити телета, агнета, козлета и кончета, които са още на млечна диета, както и за неотбитите прасенца се осигурява период за почивка най-малко един час след всеки 9 h пътуване, за да им се даде течност, а ако е необходимо - да бъдат и нахранени;

след периода на почивка животните могат да бъдат превозвани нови 9 h;

2. свинете могат да бъдат превозвани максимум 24 h; по време на пътуването се осигурява непрекъснат достъп до вода;

3. еднокопитните животни се превозват максимум 24 h; по време на транспорта им се дава течност и се хранят на всеки 8 h;

4. на всички други животни след 14 h пътуване се осигурява почивка от най-малко един час, за да им се даде течност и ако е необходимо, да бъдат нахранени; след периода на почивка те могат да бъдат транспортирани нови 14 h.

(2) След посочените в ал. 1 периоди за пътуване животните се разтоварват, хранят, поят и почиват най-малко 24 h.

Чл. 43. (1) Времето за превоз с железопътен транспорт на животните по чл. 40 не може да превишава 8 h.

(2) Максималното време за път по ал. 1 може да бъде увеличено, когато железопътното превозно средство отговаря на изискванията по чл. 41, ал. 2 и се спазват интервалите за хранене и поене и времето за пътуване, съгласно чл. 42, с изключение на периодите за почивка.

Чл. 44. (1) Времето за превоз с морски транспорт на животните по чл. 40 не може да превишава 8 h.

(2) Максималното време за път по ал. 1 може да бъде увеличено, когато корабите отговарят на изискванията по чл. 41, ал. 2 и се спазват интервалите за хранене и поене съгласно чл. 42, с изключение на периодите за почивка и времето за пътуване.

(3) При морски транспорт чрез транспортни средства, натоварени върху плавателни съдове, без разтоварване на животните, им се дава почивка 12 h след разтоварването на пристанището или в непосредствена близост до него.

Чл. 45. (1) Превозвачът може да увеличи с два часа времето за пътуване по чл. 42, когато прецени, че това е в интерес на животните, като се вземе под внимание и разстоянието до местоназначението.

(2) При транспортиране на животни на територията на страната, предназначени за клане, максималното време за пътуване е 8 h.

Раздел II. Изисквания към пунктовете за спиране

Чл. 46. (1) Пунктове за спиране са местата за настаняване на животни за почивка по време на транспорт, предназначени за хранене, поене и полагане на грижи за преминаващите през пункта селскостопански животни - говеда, овце, кози, свине и еднокопитни.

(2) Като пунктове за спиране могат да се използват депа за животни и събирателни центрове, в случай че:

1. отговарят на изискванията към пунктовете за спиране на тази наредба;

2. е възможно да бъде използвано оборудване, предвидено изключително за целите по ал. 1;

3. не се използват за търговия с животни.

(3) За едновременно пребиваване в пунктовете по ал. 2 се допускат животни, при условие че са изпълнени следните условия:

1. животните са с еднакъв здравен статус, включително и с еднаква допълнителна гаранция, която би могла да бъде предоставена в съответствие със законодателството на Европейския съюз;

2. здравният статус по т. 1 е удостоверен (сертифициран) съгласно изискванията за съответните животински видове във ветеринарното законодателство на Европейския съюз при придвижване между държавите членки или при износ на говеда и свине за трети страни;

3. животните принадлежат към категорията животни, за която е одобрен пунктът за спиране.

(4) Когато в съответните ветеринарно-здравни изисквания по ал. 3, т. 2 не е предвидено друго, допълнителното удостоверяване трябва задължително да гарантира, че животните са пребивавали в продължение на не по-малко от 21 дни в един-единствен животновъден обект или, когато те са на възраст под 21 дни, че от датата на раждането си са пребивавали само и единствено в животновъдния обект на произход, преди да бъдат изпратени от този животновъден обект, или директно или транзитно през само един-единствен одобрен събирателен център.

Чл. 47. (1) Пунктовете за спиране на животни се регистрират по реда на чл. 137 ЗВД.

(2) Пунктовете за спиране:

1. се разполагат на територии, където не са наложени ограничителни мерки върху придвижването на животни;

2. са под контрол на официален ветеринарен лекар, който следи за спазване на изискванията на наредбата;

3. разполагат с подходящо оборудване за почистване и дезинфекция на сградите, оборудването, приспособленията и превозните средства;

4. са изграждат от материали, удобни за почистване и дезинфекция;

5. се почистват и дезинфекцират преди и след всяко използване съгласно указанията на официален ветеринарен лекар;

6. функционират при спазване на изискванията на ветеринарното законодателство, здравеопазването, придвижването, защитата и хуманното отношение към животните.

(3) Официалният ветеринарен лекар по ал. 2, т. 2 преди напускането на пункта на всяка пратка удостоверява, че животните са годни да продължат пътуването си, и заверява маршрутния план.

(4) В НВМС се води регистър, където се вписват одобрените пунктове под индивидуален номер, като се отбелязват видът и здравословното състояние на животните, за които е предназначен всеки пункт.

Чл. 48. (1) Ръководителите на пунктовете по чл. 46 са задължени:

1. да приемат само видовете животни, за които пунктовете са регистрирани по чл. 47;

2. да проверяват придружаващата документация, здравословното състояние и

маркировката на животните, влизащи в пункта, и да приемат животни, които отговарят на изискванията по чл. 46, ал. 3 и 4;

3. да осигурят настаняване на животните в същите групи както по време на пътуването;

4. да настанят животните от отделните пратки в отделни помещения съгласно предписание на официалния ветеринарен лекар с цел избягване влошаването на здравословното състояние на животните;

5. да осигуряват храна и вода за животните, настанени в пункта, съобразно техния вид;

6. да полагат грижи за животните за осигуряване на тяхното благосъстояние и в съответствие с ветеринарномедицинските изисквания за опазване на здравето им;

7. да осигурят ветеринарномедицинско обслужване на болните и наранените животни и в случаите, когато се налага клане или умъртвяване или евтаназия на някои от животните в пунктовете за почивка;

8. да осигурят достатъчен брой гледачи с квалификация и опит за полагане на грижи за животните, придобити вследствие извършването на тази дейност или след завършен курс за защита и хуманно отношение към животните;

9. да издадат правилник за вътрешния ред за работа в пункта за почивка с правила за спазване изискванията за защита и хуманно отношение към животните;

10. да водят документация, която съдържа данни за:

а) дата и час, в който е завършило разтоварването и започнало товаренето;

б) дата и продължителност на карантината по здравословни причини;

в) номерата на здравните сертификати на всяка пратка;

г) всички необходими отбелязвания относно здравето и благосъстоянието на животните и по-специално броя на откритите при разтоварването на пункта сериозно наранени и мъртви животни, броя на сериозно наранените и умрелите по време на престоя им в пункта животни и броя на тези, които не са в състояние да продължат пътуването;

д) имената и адресите на превозвача и водача и регистрационните номера на превозните средства;

11. не по-късно от един работен ден след експедицията на всяка пратка животни да изпращат информацията по т. 10 на официалния ветеринарен лекар;

12. да информират официалния ветеринарен лекар при съмнения за заразно заболяване по животните и за нарушения по изискванията на наредбата.

(2) Животните се разтоварват незабавно след пристигането им в пункта. Когато разтоварването не може да бъде извършено незабавно, на животните се осигурява максимална защита от климатични и други неблагоприятни влияния.

(3) По време на товарене и разтоварване животните:

1. не се дразнят, плашат, малтретират и се вземат мерки за избягване на събарянето им;

2. не се повдигат или влачат за главата, рогата, краката, опашката или космената покривка;

3. не се третират по начин, който им причинява болка и страдание;

4. се придвижват поединично, когато е необходимо.

(4) При придвижване на животните през различните помещения:

1. подвижните пътеки за преминаване на животните се подреждат така, че да се запазят стадните отношения между животните;

2. инструментите, предназначени за водене на животните, се използват единствено за тази цел; използването на електрически остен се избягва, но във всички случаи такива инструменти се прилагат само за възрастни говеда и свине, които отказват да се движат, и при условие, че шокът е с продължителност не повече от две секунди, подходящо насочен и пред животните има помещение, към което да се движат; електрошокът се прилага само в мускулатурата на задните бутове на възрастните говеда и свине;

3. не се разрешава животните да бъдат удряни и ритани, да бъде оказван натиск върху чувствителни части от тялото им - очи, уши, полови органи; да бъдат мачкани, извивани или чупени опашките на животните;

4. не се използват остени или други приспособления със заострени краища; палки или други приспособления за водене на животните се използват само когато не им причиняват излишно страдание.

(5) Животните, които пристигат в пункта, след като са били подложени на висока температура и влага, незабавно се охлаждаат чрез подходящи средства.

(6) Животните се хранят и поят по начин, гарантиращ на всяко животно в пункта достъп до подходящо количество чиста вода и храна за задоволяване на неговите нужди по време на престоя му в пункта и за времето до пристигането в следващия пункт за спиране. Пунктовете не приемат животни със специфични нужди относно храненето, като млади телета, имащи нужда от течна храна, освен ако не разполагат с необходимото оборудване и персонал за такива цели.

(7) Условието, при които са настанени животните, и състоянието им се проверяват при пристигането им и поне веднъж на всеки 12 h от престоя им в пункта.

Чл. 49. Персоналът на пунктовете се осигурява с чиста екипировка и защитни облекла, каквито се раздават на влизащите в пункта лица, и които подлежат на почистване и дезинфекция.

Чл. 50. (1) Материалът, използван за постеля, се отстранява след изваждане на всяка пратка животни от пункта и след мероприятията по чл. 47, ал. 2, т. 5 се заменя с нова постеля.

(2) След използване за период 6 дни, както и след провеждане на мероприятия за почистване и дезинфекция преди пристигане на нова пратка животни не се допускат в съответното помещение най-малко 24 h.

Чл. 51. (1) Пунктовете за спиране:

1. се оборудват със съоръжения за почистване и дезинфекция на сградите, съоръженията и превозните средства;

2. се оборудват със съоръжения за товарене и разтоварване на животни, отговарящи на условията по чл. 17, ал. 1, и отговарят на следните изисквания:

а) подовете им не са хлъзгави и ако е необходимо, странично са обезопасени;

б) мостовете, рампите и пътеките имат странични парапети или други средства за предотвратяване на падането от тях на животните;

в) рампите за товарене и разтоварване са с наклон не по-голям от 20°;

г) подът на проходите е с покритие, което предотвратява подхлъзването и

причиняването на нараняване и излишни страдания на животните;

д) се изграждат така, че да няма значителни празнини или стъпала между пода на превозното средство и рампата и между рампата и пода в помещението за разтоварване или натоварване, принуждаващи животните да скачат, и създават опасност от подхлъзване или препъване;

3. имат помещения, съоръжения, оборудване от материали, които лесно се почистват и дезинфекцират;

4. основно се почистват и дезинфекцират в рамките на 24 h след заминаването на последната пратка животни;

5. приемат нови пратки животни, след като официалният ветеринарен лекар удостовери, че почистването и дезинфекцията са извършени съгласно изискванията.

(2) Помещенията за настаняване на животните в пункта:

1. се изграждат с покрития на подовете, които намаляват риска от подхлъзване и не причиняват наранявания на животните;

2. се покриват и изграждат с подходящи стени, които осигуряват защита от неблагоприятни климатични влияния;

3. се разполагат с подходящо оборудване за настаняване, инспектиране, хранене и поене на животните и подходящи условия за съхранение на фуража;

4. имат вентилация и дренаж, подходящи за настаняваните видове животни;

5. се осигуряват с подходящо осветление за провеждане на инспекции по всяко време, включително и с подходящо резервно осветление в случай на спиране на електричеството;

6. се осигуряват с подходящо оборудване за връзване на животни, които трябва да бъдат връзвани; връзването се извършва по начин, непозволяващ причиняване на болка и страдания на животните и позволяващ им да се хранят, пият и лягат без затруднения;

7. се изграждат с площ, позволяваща на животните да лягат едновременно и да имат достъп до съоръженията за хранене и поене;

8. се осигуряват с постеля, подходяща за различните видове животни съобразно техните нужди;

9. се конструират и оборудват така, че да се предотвратява контактът на животните с остри и опасни предмети или повърхности, които могат да им причинят наранявания.

(3) В пунктовете се осигуряват помещения за изолиране на болни и увредени животни, които се нуждаят от особени грижи.

(4) Пунктовете се оборудват по начин, позволяващ достъп за всички лица, използващи помещенията - персонала на пункта, превозвачите и придружителите на животни, контролните органи и собственици на животни.

(5) Отпадъците и трупите на умрели животни в пунктовете се отстраняват в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 52. (1) Органите на НВМС извършват проверки в пунктовете за спиране за установяване на съответствие с изискванията по наредбата.

(2) При констатиране на нарушения на минималните зоохигиенни изисквания за хуманно отношение в обектите по чл. 46, ал. 1 контролните органи на НВМС:

1. издават задължителни предписания, в които посочват срок за отстраняване на

нарушенията;

2. когато нарушенията не бъдат отстранени в определения по т. 1 срок, разпореждат спиране на експлоатацията на обекта за срок, определен по тяхна преценка, но не по-дълъг от 6 месеца;

3. правят предложение до директора на регионалната ветеринарномедицинска служба (РВМС), на чиято територия се намира обектът, да заличи регистрацията му и обезсили издаденото удостоверение съгласно чл. 138, ал. 1, т. 2 ЗВД;

4. налагат административно наказание и предприемат административни мерки по реда на ЗВД.

(3) Мярката по ал. 1, т. 3 се налага само в случаите, когато нарушенията не бъдат отстранени след изтичане на 6-месечния срок по ал. 1, т. 2 или при доказани системни и/или груби нарушения на изискванията по тази наредба.

(4) След отстраняване на нарушенията контролният орган по молба на собственика отменя разпореждането за спиране на експлоатацията на обекта по ал. 1, т. 2.

(5) Пункт за спиране, чиято регистрация е заличена, може да бъде регистриран отново по реда на чл. 137 ЗВД.

(6) Националната ветеринарномедицинска служба изпраща до Европейската комисия актуализиран списък на регистрираните пунктове за спиране.

(7) Разходите за ветеринарните проверки и престоя в пункта са за сметка на лицето, което изпраща пратката животни.

(8) Генералният директор на НВМС може със заповед временно да разпореди спиране на експлоатацията на пунктовете за спиране при избухване на заразно заболяване по животните на територията, на която е разположен пунктът.

Глава шеста. ВНОС ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

Чл. 53. Внасянето, транзитът през територията на Република България и транспортирането за държавите членки на животни от трети страни се разрешават, ако превозвачът:

1. писмено декларира, че спазва изискванията за защита и хуманно отношение към животните при транспортирането им, посочени в чл. 7, ал. 2, и е взел всички необходими мерки за това;

2. представи маршрутен план съгласно приложение № 2.

Чл. 54. (1) На граничните инспекционни ветеринарни пунктове (ГИВП) при внасянето, транзита и транспортирането на животни от трети страни за държавите членки се извършват проверките съгласно наредбата по чл. 188, ал. 2 ЗВД.

(2) В допълнение към проверките по ал. 1 официалният ветеринарен лекар на ГИВП проверява:

1. за наличие на документите по чл. 52;

2. спазени ли са изискванията за защита и хуманно отношение към животните.

(3) Когато при проверките се установи, че превозвачът не е спазил изискванията за хранене и поене на животните, официалният ветеринарен лекар предприема някоя от мерките по чл. 56.

(4) Разходите по ал. 3 са за сметка на превозвача.

Глава седма. КОНТРОЛ НА ТРАНСПОРТА НА ЖИВОТНИ

Чл. 55. (1) Националната ветеринарномедицинска служба контролира спазването на изискванията за транспортиране на животни, като извършва проверки на:

1. превозните средства и животните по време на транспортирането им на пътя;
2. превозните средства и животните на местата на експедиция и местоназначение, пунктовете за спиране, местата за прехвърляне и на пазарите;
3. придружаващата ги документация.

(2) Граничните ветеринарни органи проверяват спазването на изискванията, свързани с условията при транспортиране на животни.

(3) Проверява се такава част от животните, която представлява статистически представителна извадка за транспортираните всяка година в страната животни. Проверката на условията за транспорт на животни може да се съчетае и с друг вид проверка, и да се извърши по сигнал или при съмнения за нарушения.

(4) Сертификатите за здравословно състояние на животните, придружаващи транспортните средства, съответстват на изискванията на действащото законодателство.

Чл. 56. (1) Когато ветеринарният лекар установи нарушение на изискванията по глава втора, той предписва на водача на превозното средство, като представител на превозвача, извършването на някои от следните действия:

1. вземане на мерки пътуването да приключи или животните да бъдат върнати до отправната точка по най-краткия път, ако това не им причинява излишни страдания;
2. осигуряване на подходящи условия за настаняване на животните и полагане на съответните грижи за тях до решаването на проблема;
3. при необходимост осигуряване на безболезнено умъртвяване или клане на животните; предназначението и използването на трупите се определя с разпореждане на НВМС;
4. уведомяване на НВМС за мерките, взети по т. 1 - 3.

(2) Действията по ал. 1 се предписват на водача писмено, като се посочва основанието за всяко от тях.

(3) Когато водачът не изпълни предписаните му действия, органите на НВМС ги извършват за сметка на превозвача.

(4) Превозвачът може да обжалва предписанието на ветеринарният лекар по реда на Закона за административното производство.

(5) Ветеринарният лекар писмено уведомява превозвача, изпращача на пратката и компетентния орган в държавата членка на експедиция, включително и за правото им да обжалват според българското законодателство предприетите мерки и сроковете за изпълнение.

(6) (В сила от 01.01.2007 г.) При установяване на нарушение НВМС въвежда информацията за предприетите мерки по ал. 1 в системата за обмен на информация.

(7) (В сила от 01.01.2007 г.) В случай на спор и несъгласие относно мерките по предходните алинеи двете засегнати страни могат в едномесечен срок да се обърнат за оценка към експерт, включен в списъка на експерти на Европейския съюз.

(8) (В сила от 01.01.2007 г.) Страните изпълняват решението на експерта по ал. 7 при спазване на ветеринарното законодателство на Европейския съюз, което трябва да получат в срок до 72 h от стартиране на процедурата.

Чл. 57. (1) Когато установят нарушения на изискванията по наредбата, органите на НВМС налагат на виновните лица административно наказание и предприемат административни мерки по реда на ЗВД.

(2) В случай на повторни нарушения по наредбата или нарушение, свързано с причиняване на тежко страдание на животните, от страна на български превозвач, освен санкциите по ал. 1 се прилагат разпоредбите на чл. 166, ал. 4 ЗВД.

(3) (В сила от 01.01.2007 г.) Мерките по ал. 2 се прилагат и когато компетентен орган на държава членка уведоми НВМС за нарушения от страна на български превозвач на нейна територия.

(4) (В сила от 01.01.2007 г.) Когато при транзитно преминаване на пратка с животни или на местоназначението се установи нарушения по наредбата от страна на превозвач с разрешително от държава членка, НВМС уведомява компетентния орган на държавата членка, която е дала разрешението.

(5) (В сила от 01.01.2007 г.) В случаите по ал. 3 на нарушения от страна на български превозвач на територия на държава членка НВМС уведомява компетентния орган на държавата членка, в която е установено нарушението, и комисията за предприетите мерки и причините за тях.

Чл. 58. (В сила от 01.01.2007 г.) (1) Националната ветеринарномедицинска служба си сътрудничи с компетентните органи на държавите членки при прилагането на наредбата и в частност за осигуряване спазването на разпоредбите по чл. 57.

(2) Когато се установи, че има тежки или повторни нарушения от страна на превозвач на държава членка на българска територия, при условие че са изчерпани всички възможности по ал. 1 и след контакти между страните и Европейската комисия, НВМС може временно да забрани на замесения превозвач да транспортира животни на територията на Република България.

Чл. 59. (1) Ежегодно до 15 декември РВМС изготвят за следващата година програми за съответния регион, където посочват плана за обучение на ветеринарни лекари, превозвачи и гледачи на животни и броя на обектите по чл. 55, ал. 1, които ще бъдат проверявани за спазване на изискванията по наредбата.

(2) Всяка година до 15 декември РВМС изпращат в НВМС обобщена информация за настоящата година по отношение на направените проверки за хуманно отношение към животните по време на транспортиране. Информацията обобщава данните от всички проверки по чл. 55, ал. 1, направени през годината, откритите нарушения и предприетите мерки за отстраняването им.

(3) В програмите за извършване на проверки по ал. 2 броят на обектите, които ще бъдат проверявани за спазване на изискванията по наредбата, се определя така, че обектите да представляват статистически представителна извадка за различните системи на отглеждане на животните.

Чл. 60. (В сила от 01.01.2007 г.) Ежегодно НВМС представя на Европейската комисия доклад по отношение на направените проверки по чл. 55, ал. 1, в който се посочва броят на проверките, извършени в предходната календарна година, и информация за откритите нарушения и предприетите в резултат на това мерки за отстраняването им.

Чл. 61. (В сила от 01.01.2007 г.) (1) Националната ветеринарномедицинска служба оказва съдействие на представители на Европейската комисия при извършване на проверки в Република България за спазване на изискванията по наредбата.

(2) Националната ветеринарномедицинска служба предприема необходимите мерки за изпълнение на препоръките на Европейската комисия, направени след завършване на проверките по ал. 1.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "превозно средство" е тази част от пътните транспортни средства, релсовите транспортни средства, корабите и самолетите, която се използва за натоварване и пренасяне на животни, както и контейнери за сухопътен, воден или въздушен транспорт;

2. "транспортиране" е всяко пространствено преместване на животни, извършено с превозно средство, което включва натоварване и разтоварване на животните;

3. "пункт за спиране" е мястото, където пътуването се прекъсва за почивка, хранене или поене на животните;

4. "пункт за прехвърляне" е мястото, където пътуването се прекъсва за прехвърляне на животните от едно превозно средство на друго;

5. "място за експедиция" е мястото, на което животните за първи път се натоварват в превозното средство, или всяко място, на което животните са били разтоварвани и подслонени за 24 h за хранене, поене и полагане на грижи, с изключение на всички пунктове за спиране и прехвърляне; одобрените пазари и събирателни центрове се считат също за място на експедиция, когато мястото на първо натоварване на животните е на по-малко от 50 km от въпросния пазар или събирателен център и в случаите когато въпреки че разстоянието е повече от 50 km, животните са били напоени и нахранени в одобрените пазари и събирателни центрове и са почивали там за период, определен съгласно процедура на Европейската комисия;

6. "местоназначение" е мястото, в което животните се разтоварват в края на пътуването им, с изключение на пунктовете за спиране или прехвърляне;

7. "пътуване" е транспортирането от мястото за експедиция до местоназначението;

8. "период на почивка" е непрекъснат период в рамките на пътуването, през който животните не се придвижват посредством превозното средство;

9. "превозвач" е всяко физическо или юридическо лице, което извършва транспорт на животни с търговски характер с цел получаване на печалба, за своя или за чужда сметка или предоставя на други лица превозни средства за транспортиране на

животни;

10. ИАТА - Международна асоциация на авиационните превозвачи (ИАТА);

11. "животни от семейство Цервиде" са видовете животни, които съгласно зоологическата класификация принадлежат към семейство Плътнороги;

12. "продължително транспортиране" е превозване на животни с продължителност над 8 h, чието начало започва от момента, когато първото животно от пратката е натоварено;

13. "статистически представителна извадка" е тази извадка, която е формирана чрез случаен подбор на единиците от генералната съвкупност за включването им в извадката; случайният подбор се осигурява, като всички единици от генералната съвкупност имат еднаква (или различна, но известна на изследователя) вероятност да попаднат в извадката; по данни от извадката се изчисляват съответни обобщаващи статистически характеристики; въз основа на това се правят съждения за генералната съвкупност; една извадка, колкото и обоснована да е тя, почти никога не може по своето съдържание да възпроизведе абсолютно точно генералната съвкупност; тя я възпроизвежда с някакво приближение, затова направените заключения важат с определена вероятност.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 166, ал. 5 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, съгласувана с министъра на транспорта, и отменя Наредба № 4 от 2000 г. за ветеринарномедицинските изисквания за хуманно отношение към животните по време на транспорт (ДВ, бр. 16 от 2000 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила на 1.V.2006 г., с изключение на чл. 56, ал. 6, 7 и 8, чл. 57, ал. 3 - 5, чл. 58, 60 и 61, които влизат в сила на 1.I.2007 г.

§ 4. Изпълнението на наредбата се възлага на генералния директор на Националната ветеринарномедицинска служба.

Приложение № 1 към чл. 3

Плътност при товарене

Минимални изискванията за плътност при товарене:

А. Селскостопански еднокопитни

Железопътен транспорт

Възрастни коне	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m) (*)
Млади коне (6 - 24 месеца)	1,2 m ² (0,6 x 2 m) (при пътуване до 48 h)

Млади коне (6 - 24 месеца)	2,4 m ² (1,2 x 2) (при пътуване над 48 h)
Понита (под 144 cm)	1 m ² (0,6 x 1,8)
Малки кончета (0 - 6 месеца)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)

(*) Стандартната полезна широчина на вагоните е 2,6 - 2,7 m.

Забележка. При дълги пътувания кончетата и младите коне трябва да могат да лягат.

Тези показатели могат да варират до 10 % при възрастните коне и понитата и максимум до 20 % за младите коне и кончетата в зависимост не само от теглото и големината на конете, но и от тяхното физическо състояние, метеорологичните условия и времето за пътуване.

Автомобилен транспорт

Възрастни коне	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m) (*)
Млади коне (6 - 24 месеца)	1,2 m ² (0,6 x 2 m) (при пътуване до 48 h)
Млади коне (6 - 24 месеца)	2,4 m ² (1,2 x 2) (при пътуване над 48 h)
Понита (под 144 cm)	1 m ² (0,6 x 1,8)
Малки кончета (0 - 6 месеца)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)

Забележка. При дълги пътувания кончетата и младите коне трябва да могат да лежат.

Тези показатели могат да варират до 10 % при възрастните коне и понитата и максимум до 20 % за младите коне и кончетата в зависимост не само от теглото и големината на конете, но и от тяхното физическо състояние, метеорологичните условия и евентуалното време за пътуване.

Въздушен транспорт

Плътност на натоварване на конете във връзка с квадратурата

Живо тегло в kg	m ² /животно
0 - 100	0,42
100 - 200	0,66
200 - 300	0,87
300 - 400	1,04
400 - 500	1,19
500 - 600	1,34
600 - 700	1,51
700 - 800	1,73

Морски транспорт

Живо тегло в kg	m2/животно
200 - 300	0,90 - 1,175
300 - 400	1,175 - 1,45
400 - 500	1,45 - 1,725
500 - 600	1,725 - 2
600 - 700	2 - 2,25

Б. Говеда

Железопътен транспорт

Категория, приблизително тегло в kg	Площ в m2/ животно	
Малки телета	55	0,30 - 0,40
Средно големи телета	110	0,40 - 0,70
Тежки телета	200	0,70 - 0,95
Средно големи говеда	325	0,95 - 1,30
Тежки говеда	550	1,30 - 1,60
Много тежки говеда	>700	>1,60

Тези показатели могат да варират в зависимост не само от теглото и големината на животните, но и от тяхното физическо състояние, метеорологичните условия и евентуалното време за пътуване.

Автомобилен транспорт

Категория, приблизително тегло в kg	Площ в m2/ животно	
Малки телета	55	0,30 - 0,40
Средно големи телета	110	0,40 - 0,70
Тежки телета	200	0,70 - 0,95
Средно големи говеда	325	0,95 - 1,30
Тежки говеда	550	1,30 - 1,60
Много тежки говеда	>700	>1,60

Тези показатели могат да варират в зависимост не само от теглото и големината на животните, но и от тяхното физическо състояние, метеорологичните условия и евентуалното време за пътуване.

Въздушен транспорт

Категория, приблизително тегло в kg	Площ в m2/ животно	
Телета	50	0,23
	70	0,28
Говеда	300	0,84

Морски транспорт

Живо тегло в kg	m ² /животно
200 - 300	0,81 - 1,0575
300 - 400	1,0575 - 1,305
400 - 500	1,305 - 1,5525
500 - 600	1,5525 - 1,8
600 - 700	1,8 - 2,025

За бременни животни трябва да се допусне площ, по-голяма с 10 %.

В. Овце/кози

Железопътен транспорт

Категория, тегло в kg	Площ в m ² /животно	
Стригани овце	< 55	0,20 - 0,30
	> 55	> 0,30
Нестригани овце	< 55	0,30 - 0,40
	> 55	> 0,40
Овце в напреднала бременност	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	> 0,50
Кози	< 35	0,20 - 0,30
	35 - 55	0,30 - 0,40
	> 55	0,40 - 0,75
Кози в напреднала бременност	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	> 0,50

Посочената площ може да варира в зависимост от породата, големината, физическото състояние и дължината на вълната на животните, както и от метеорологичните условия и времето за пътуване.

Автомобилен транспорт

Категория, тегло в kg	Площ в m ² /животно	
Стригани овце и агнета до и над 26 kg	< 55	0,20 - 0,30
	> 55	> 0,30
Нестригани овце	< 55	0,30 - 0,40
	> 55	> 0,40
Овце в напреднала бременност	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	> 0,50
Кози	< 35	0,20 - 0,30

	35 - 55	0,30 - 0,40
	> 55	0,40 - 0,75
Кози в напреднала бременност	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	> 0,50

Посочената площ може да варира в зависимост от породата, големината, физическото състояние и дължината на вълната на животните, както и от метеорологичните условия и времето за пътуване.

Например - за малки агнета може да се осигури площ от 0,2 m² на животно.

Въздушен транспорт

Плътност на натоварване за овце и кози във връзка с площта.

Средно тегло в kg	Площ за овца/ коза в m ²
25	0,2
50	0,3
75	0,4

Морски транспорт

Живо тегло в kg	m ² /животно
20 - 30	0,24 - 0,265
30 - 40	0,265 - 0,290
40 - 50	0,290 - 0,315
50 - 60	0,315 - 0,34
60 - 70	0,34 - 0,39

Г. Свине

Железопътен и автомобилен транспорт

Всички прасета трябва най-малко да бъдат в състояние да лягат и да стоят в естествено положение. Плътността на натоварване на свинете с тегло около 100 kg не трябва да надхвърля 235 kg/m². Породата, големината и физическото състояние на свинете може да наложи да се увеличи посочената минимална изисквана площ не повече от 20% в зависимост от метеорологичните условия и времето на пътуване.

Въздушен транспорт

Плътността на натоварване трябва да бъде сравнително висока, за да се изключи нараняване при излитане или кацане или в случай на бури, но всички животни трябва да могат да лягат. Климатът, общото време на пътуване и часът на пристигане трябва да бъдат взети под внимание, когато

се определя плътността на натоварване.

Средно тегло в kg	Площ - m2/животно
15	0,13
25	0,15
50	0,35
100	0,51

Морски транспорт

Живо тегло в kg	Площ - m2/животно
10 или по-малко	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

Е. Птици

Плътност при транспортиране на птиците в контейнери

Категория	Площ
Еднодневни пилета	21 - 25 cm ²
Птици с тегло под 1,6 kg	180 - 200 cm ² /kg
Птици с тегло 1,6 kg и повече, но под 3 kg	160 cm ² /kg
Птици с тегло 3 kg и повече, но под 5 kg	115 cm ² /kg
Птици с тегло 5 kg и повече	105 cm ² /kg

Тези показатели могат да варират не само във връзка с теглото и големината на птиците, но също и в зависимост от тяхното физическо състояние, метеорологичните условия и предвиденото време за пътуване.

Приложение № 2 към чл. 7, ал. 1, т. 1, буква "а"

I. Лиценз за превоз на животни за кратки пътувания

(Наредба за условията за защита и хуманно отношение към животните по време на транспортирането им)

1. РАЗРЕШИТЕЛНО НА ПРЕВОЗВАЧА №		
2. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРЕВОЗВАЧА		ТИП 1
2.1. Наименование на фирмата		НЕ Е ВАЛИДНО за продължителни пътувания
2.2. Адрес		
2.3. Град	2.4. Пощенски код	2.5. Държава членка
2.6. Телефон	2.7. Факс	2.8. Електронна поща
3. РАЗРЕШИТЕЛНОТО Е ОГРАНИЧЕНО ДО НЯКОИ		
Видове животни ☐ Начини на транспортиране ☐		
Уточнете тук:		
Краен срок на разрешителното:		
4. ОРГАН, ИЗДАВАЩ РАЗРЕШИТЕЛНОТО		
4.1. Наименование и адрес на органа		
4.2. Телефон	4.3. Факс	4.4. Електронна поща
4.5. Дата	4.6. Място	4.7. Официален печат
4.8. Име и подпис на генералния директор на НВМС		

II. Лиценз за превоз на животни за продължителни пътувания

(Наредба за условията за защита и хуманно отношение към животните по време на транспортирането им)

1. ЛИЦЕНЗ НА ПРЕВОЗВАЧА №		
2. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРЕВОЗВАЧА		ТИП 2
2.1. Наименование на фирмата		ВАЛИДНО ЗА ВСИЧКИ ПЪТУВАНИЯ, включително продължителни пътувания
2.2. Адрес		
2.3. Град	2.4. Пощенски код	2.5. Държава членка
2.6. Телефон	2.7. Факс	2.8. Електронна поща
3. ОБХВАТ НА ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЛИЦЕНЗА, ограничен до някои		
Видове животни ☐ Начини на транспортиране ☐		
Уточнете тук:		
Краен срок на лиценза:		
4. ОРГАН, ИЗДАВАЩ ЛИЦЕНЗА		
4.1. Наименование и адрес на органа		
4.2. Телефон	4.3. Факс	4.4. Електронна поща
4.5. Дата	4.6. Място	4.7. Официален печат

4.8. Име и подпис на генералния директор на НВМС

Приложение № 3 към чл. 7, ал. 1, т. 1, буква "б"

(Наредба за условията за защита и хуманно отношение към животните по време на транспортирането им)

Сертификат за одобрение на пътното транспортно средство за продължителни пътувания

1. НОМЕР НА СЕРТИФИКАТА		
1.2. Оборудвано с навигационна система ДА НЕ		
2. ВИДОВЕ ЖИВОТНИ, КОИТО Е РАЗРЕШЕНО ДА БЪДАТ ТРАНСПОРТИРАНИ		
3. ПЛОЩ В m2/ПЛАТФОРМА (ПЛОЩАДКА)		
4. НАСТОЯЩОТО РАЗРЕШИТЕЛНО Е ВАЛИДНО ДО		
5. ОРГАН, ИЗДАВАЩ СЕРТИФИКАТА		
5.1. Наименование и адрес на органа, издаващ сертификата		
5.2. Телефон	5.3. Факс	5.4. Електронна поща
5.5. Дата	5.6. Място	5.7. Печат
5.8. Име и подпис		

Приложение № 4 към чл. 7, ал. 1, т. 2

(Наредба за условията за защита и хуманно отношение към животните по време на транспортирането им)

Удостоверение за правоспособност за водачи на превозни средства и придружители на животни

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ВОДАЧА/ПРИДРУЖИТЕЛЯ (1)

1.1. Фамилия

1.2. Име и презиме		
1.3. Дата на раждане	1.4. Място и страна на раждане	1.5. Националност
2. НОМЕР НА УДОСТОВЕРЕНИЕТО		
2.1. Настоящото удостоверение е валидно до:		
3. ОРГАН, ИЗДАВАЩ УДОСТОВЕРЕНИЕТО		
3.1. Наименование и адрес на органа, издаващ удостоверението		
3.2. Телефон	3.3. Факс	3.4. Електронна поща
3.5. Дата	3.6. Място	3.7. Печат
3.8. Име и подпис		

(1) Ненужното се зачертава.

Приложение № 5 към чл. 7, ал. 1, т. 3

Маршрутен план

(Наредба за условията за защита и хуманно отношение към животните по време на транспорт)

(1) Превозвач (име, адрес и фирма) Подпис на превозвача (a)	(2) Превозно средство № на регистрация	
(3) Вид животни Брой Място на експедиция: Място и страна на местоназначение (a)	(4) Маршрут Време за пътуване	
(5) Брой и номера на здравни сертификати или придружаващи документи (a)	(6) Печат на ветеринарния лекар на мястото на експедиция (b)	(7) Печат на ветеринарния лекар на пункта/овете за спиране
(8) Дата и час на потегляне (a)	(9) Име на лицето, отговарящо за животните по време на пътуването (c)	(10) Печат на ветеринарния лекар на граничния пункт, пункта на напускане или оторизиран пункт за преминаване
(11) Планирани пунктове за спиране и прехвърляне		(12) Реално използвани пунктове

(a) за спиране и прехвърляне

(13) Място и адрес	(14) Дата и час	(15) Продължителност на престоя	(16) Причина	(17) и
i)				
ii)				
iii)				
iv)				
v)				
vi)				
(19)(a) Попълва се от превозвача преди експедиция (b) Попълва се от съответния ветеринарен лекар (c) Попълва се от превозвача по време на пътуването (d) Попълва се от компетентните власти в пункта за експорт или оторизиран пункт за преминаване (e) Попълва се от превозвача след пътуването	(20) Подпис на лицето, отговарящо за животните по време на пътуването	(21) Дата и час на пристигане на место назначения		
(22) Забележки		(b) или (e)		